

Schemat oceniania zadań
Etap wojewódzki Konkursu Geograficznego

Numer zadania	Poprawna odpowiedź	Liczba punktów	Uwagi
1	<p>W kolejności: 134 °F; Dolina Śmierci –89,2 °C; stacja Wostok –71,1 °C; Ojmiakon 23000 mm; Indie 4,1 mm; Dolina Śmierci 1088,2 hPa; Barnaul (Rosja) 330 hPa; Mount Everest</p> <p><i>Uznajemy również odpowiedź, jeśli uczeń wpisze wartości bez jednostek oraz część nazw miejsc (np. Everest, Wostok)</i></p>	0–4	<p>Za poprawne uzupełnienie wierszy 7 4 pkt 6 3 pkt 5 2 pkt 4 1 pkt</p>
2	<p>a) Czynniki, np.: - niska wysokość Słońca nad horyzontem - występowanie nocy polarnej - duże wysokości n.p.m. - wysoka wartość albedo - niska wilgotność powietrza w stałym wyżu podczas nocy polarnej - kontynentalizm</p> <p>b) Czynniki, np.: - wysoka zawartość pary wodnej w powietrzu podczas monsunu letniego - ochładzanie się powietrza podczas wznoszenia na stromych stokach Himalajów - duża wysokość Himalajów</p>	0–3	<p>Za poprawne czynniki 4 2 pkt 3-2 1 pkt</p> <p>Za dwa poprawne czynniki 1 pkt</p>
3	<p>Rysunek 2, opis zjawiska, np.: - polega na takim zróżnicowaniu temperatury powietrza, że w niższej warstwie troposfery występuje temperatura niższa niż w wyższej - odwróceniu układu temperatury powietrza w porównaniu z normalnym układem temperatury w troposferze</p>	0–1	<p>Za poprawne wskazanie rysunku i opis zjawiska 1 pkt</p>
4	<p>W kolejności: E, B, D, F, C</p>	0–1	<p>Za poprawne uzupełnienie schematu 1 pkt</p>
5	<p>a) Nizina Wschodnioeuropejska b) ze wschodu, powietrze polarne kontynentalne/ PPK c) - temperatury powietrza ujemne (ok. -10 °C) - opady śniegu - duże zachmurzenie - wiatr południowo-wschodni d) B. klin</p>	0–5	<p>Za polecenia a) i b) po 1 pkt</p> <p>Za podanie cech 4 2 pkt 3 1 pkt</p> <p>Za poprawną odpowiedź 1 pkt</p>

6	<p>a) siodło</p> <p>b) Np.: - ma niewielką prędkość - charakteryzuje się zmiennością kierunku</p>	0–2	<p>Za poprawne rozpoznanie 1 pkt</p> <p>Za poprawne podanie 2 cech 1 pkt</p>
7	<p>a) ogień św. Elma <i>Uznajemy: Erazma/ Bartłomieja/ Kastora i Polluksa</i></p> <p>b) C. szkwał</p> <p>c) Np. Opad (deszcz lub śnieg), który nie dociera do powierzchni Ziemi, ponieważ wyparowuje na większych wysokościach. Występuje najczęściej, gdy dolna część atmosfery ma niską wilgotność (np. nad pustynią).</p>	0–3	<p>Za podanie nazwy zjawiska 1 pkt</p> <p>Za podanie nazwy zjawiska 1 pkt</p> <p>Za opis zawierający informację, że virga to opad, który nie dociera do powierzchni Ziemi 1 pkt</p>
8	<p>Np.:</p> <p>a) wyższe temperatury w miastach sprzyjają pionowej konwekcji powietrza</p> <p>b) w centrum miasta na skutek konwekcji powietrza powstaje ośrodek niskiego ciśnienia, do którego wieje wiatr</p>	0–2	<p>Za poprawne wyjaśnienie 1 pkt</p> <p>Za poprawne wyjaśnienie 1 pkt</p>
9	Np. powoduje napływ chłodniejszego i czystszyego powietrza do miasta	0–1	Za poprawne wyjaśnienie 1 pkt
10	<p>Np.:</p> <p>a) obszary górskie: - niska temperatura powietrza - niskie ciśnienie atmosferyczne - wysokie sumy opadów rocznych - wysoka częstość opadów śnieżnych - długi okres zalegania pokrywy śnieżnej - niższe opady powyżej wysokości chmur piętra niskiego (inwersja opadowa) - niskie amplitudy roczne temperatury - występowanie wiatru fenowego - występowanie wiatrów górskich - występowanie inwersji termicznej</p> <p>b) kompleksy leśne - niższe amplitudy temperatury - większa wilgotność powietrza - mniejsza prędkość wiatru</p> <p>c) obszary położone w pobliżu jezior o dużej powierzchni - niższe amplitudy temperatur - występowanie bryzy - większa wilgotność powietrza</p>	0–4	<p>Za podanie poprawnych cech 4 2 pkt 3-2 1 pkt</p> <p>Za podanie poprawnych dwóch cech 1 pkt</p> <p>Za podanie poprawnych dwóch cech 1 pkt</p>
11	<p>Np.:</p> <p>1. szerokość geograficzna - wpływa na wysokość Słońca i temperaturę powietrza</p> <p>2. wysokość n.p.m.</p>	0–4	Za podanie czynnika i przykładu wpływu po 1 pkt

	<ul style="list-style-type: none"> - wpływa na temperaturę powietrza i opady atmosferyczne - w Karpatach i Sudetach występują niższe średnie roczne temperatury powietrza atmosferycznego i wyższa wartość rocznej sumy opadów atmosferycznych 3. rzeźba terenu - wpływa na przemieszczanie się mas powietrza - występowanie gór na południu kraju sprawia, że jest utrudniony napływ powietrza z południa, natomiast powietrze ze wschodu i zachodu napływa do Polski bez przeszkód - powstawanie wiatrów fenowych 4. odległość od zbiorników morskich - wpływa na wielkość rocznych i dobowych amplitud temperatury oraz rocznych sum opadów atmosferycznych - im bliżej zbiornika morskiego, tym mniejsze są roczne amplitudy temperatur, a większe roczne sumy opadów atmosferycznych 4. Prąd Zatokowy/ Gólsztröm/ Północnoatlantycki - wpływa na temperaturę powietrza - ociepla klimat Europy 5. sąsiedztwo wielkiego kontynentu Azji - wpływa na wielkość rocznych i dobowych amplitud temperatury oraz rocznych sum opadów atmosferycznych 6. rodzaj podłoża - wpływa na zróżnicowanie klimatu lokalnego - obszary zalesione mają niższą temperaturę powietrza w lecie niż obszary bezleśne, a zimą są cieplejsze - obszary zalesione charakteryzują się większą wilgotnością powietrza 		
12	<ul style="list-style-type: none"> a) styczeń, południkowy b) ciepły Prąd Północnoatlantycki/ Zatokowy/ Gólsztröm c) wartości z zachodu na wschód: -2, -3, -4 	0-3	Za poprawną odpowiedź ... po 1 pkt
13	W kolejności: P, F, P, F	0-2	Za poprawną ocenę zdań 4 2 pkt 3 1 pkt
14	A	0-1	Za poprawną odpowiedź 1 pkt
15	A.4, B.1, C.3, D.2 lub A. PZm, B. PA, C. PPK, D. PPM	0-2	Za poprawne przyporządkowania 4 2 pkt 3-2 1 pkt

16	<p>a) A – PPK/ polarne kontynentalne B – PZK/ zwrotnikowe kontynentalne</p> <p>b) Np. - wysokie temperatury (około 30 °C) - zachmurzenie niewielkie lub brak zachmurzenia - brak opadów</p> <p>c) Np. - ciepło/ temperatury około 23 °C - zachmurzenie niewielkie lub brak zachmurzenia - brak opadów</p>	0–3	<p>Za rozpoznanie mas powietrza 1 pkt</p> <p>Za podanie dwóch cech pogody 1 pkt</p> <p>Za podanie dwóch cech pogody 1 pkt</p>
17	<p>Np.: - Pojezierze Kujawskie jest położone w cieniu opadowym Pojezierza Pomorskiego - wilgotne masy powietrza wznoszą się na stokach wzgórz Pojezierza Pomorskiego, nad Kujawy dociera powietrze o małej zawartości pary wodnej i występują niewielkie opady</p>	0–1	Za poprawne wyjaśnienie 1 pkt
18	B	0–1	Za poprawną odpowiedź 1 pkt
19	<p>Np.: - duża zmienność pogody w poszczególnych porach roku - duża zmienność pogody w tej samej porze roku w różnych latach - obecność sześciu pór roku - różny czas trwania sześciu termicznych pór roku w różnych latach - narastanie cech kontynentalnych z zachodu na wschód - wzrost rocznej amplitudy temperatury powietrza z zachodu na wschód - ścieranie się mas powietrza morskiego i kontynentalnego - przebieg zachmurzenia typowy dla klimatu morskiego (największe zachmurzenie jesienią i zimą), opady z maksimum w lecie (typowe dla klimatu kontynentalnego)</p> <p><i>Uznajemy tylko argumenty, które dotyczą cech przejściowości, a nie wszystkich cech klimatu Polski</i></p>	0–3	<p>Za podanie poprawnych argumentów</p> <p>4 3 pkt</p> <p>3 2 pkt</p> <p>2 1 pkt</p>
20	A.4, B.3, C.1	0–2	<p>Za poprawne przyporządkowania</p> <p>3 2 pkt</p> <p>2 1 pkt</p>
21	<p>Stacja nr 5; strefa równikowa, klimat wybitnie wilgotny/ wilgotny</p> <p>Stacja nr 2; strefa zwrotnikowa, klimat suchy/ skrajnie suchy/ kontynentalny</p>	0–3	<p>Za poprawną lokalizację, strefę i typ klimatu stacji</p> <p>3 3 pkt</p>

	Stacja nr 1; strefa podzwrotnikowa, klimat śródziemnomorski/ morski/ przejściowy		2 2 pkt 1 1 pkt
22	Np.: - konieczność budowania domów z materiałów dobrze utrzymujących ciepło lub konieczność ocieplania domów - zgromadzenie opału na okres długiej i mroźnej zimy - konieczność posiadania ciepłej odzieży i obuwia - zgromadzenie zapasów żywności na okres długiej zimy - możliwość uprawy ograniczonej liczby roślin – tylko rośliny o krótkim cyklu wegetacji (krótkie lato), odporne na mrozy - miejscami występowanie wieloletniej zmarzliny	0–2	Za poprawne odpowiedzi 3 2 pkt 2 1 pkt
23	Miejscowość B Uzasadnienie, np.: - najdłuższy okres, w którym można uprawiać narciarstwo – ujemna średnia temperatura sześciu miesięcy - duże opady śniegu w półroczu chłodnym	0–2	Za poprawny wybór miejscowości i dwa poprawne argumenty 2 pkt Za poprawny wybór miejscowości i jeden poprawny argument 1 pkt
24	Np.: - wysokie opady podczas monsunu letniego umożliwiają uprawę ryżu - produkcja energii elektrycznej w elektrowniach wiatrowych - wykorzystanie wiatru w transporcie (żagiel) - rozwój gospodarczy miejscowości, w których istnieją sprzyjające warunki dla uprawiania żeglarstwa	0–1	Za podanie przykładu 1 pkt
25	Np.: - rolnictwo – brak okresu wegetacyjnego/ z temperaturami powyżej 5 °C <i>Uznajemy również odpowiedzi odnoszące się nie tylko do jednego z trzech sektorów, ale również do rodzaju działalności gospodarczej, np.</i> - energetyka słoneczna – niewielkie nasłonecznienie - turystyka – niskie temperatury powietrza, które nie sprzyjają turystyce i rekreacji	0–1	Za podanie sektora gospodarki i logiczne uzasadnienie 1 pkt
26	A, C	0–1	Za zaznaczenie dwóch właściwych roślin 1 pkt
27	Np.: - występują niskie temperatury powietrza - występują opady śniegu - wieje silny, południowo-zachodni wiatr	0–1	Za podanie dwóch komunikatów 1 pkt

	<ul style="list-style-type: none"> - będzie przechodził front ciepły - wystąpią opady deszczu - będzie wiał silny wiatr z zachodu 		
28	A	0–1	Za poprawną odpowiedź 1 pkt
29	<p>a) W kolejności: 19,2, 35,7, 10,2, 12,0, 17,7, 33,7, 8,3, 17,9</p> <p>b) A, C</p> <p>c) D, E</p> <p>d) W kolejności (od lewej) D, G, C, H, E, A, F, B</p>	0–7	<p>Za wpisanie poprawnych wartości dla 8-7 stacji 1 pkt</p> <p>Za poprawne wpisanie dwóch liter 1 pkt</p> <p>Za poprawne wpisanie dwóch liter 1 pkt</p> <p>Za poprawne wpisanie liter</p> <p>8 4 pkt</p> <p>7-6 3 pkt</p> <p>5 2 pkt</p> <p>4 1 pkt</p>
30	A. Alaska E. Ziemia Ognista	0–1	Za poprawne zaznaczenie dwóch obszarów 1 pkt
31	W kolejności: P, F, F	0–1	Za poprawną ocenę trzech zdań 1 pkt
32	<p>a)</p> <p>A. cumulonimbus</p> <p>B. cumulus</p> <p>C. cirrus uncinus</p> <p>D. cumulonimbus</p> <p>b) C</p> <p>c) Np. Chmury oznaczone literą C są zbudowane z kryształków lodu, chmury oznaczone literą D są zbudowane (głównie) z kropelek wody.</p>	0–4	<p>Za wpisanie nazw</p> <p>4 2 pkt</p> <p>3-2 1 pkt</p> <p>Za poprawną odpowiedź 1 pkt</p> <p>Za poprawną odpowiedź 1 pkt</p>
33	<p>a) Np. spalanie paliw w przemyśle i środkach transportu</p> <p>b) Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzrost temperatury powietrza na Ziemi - topnienie lodowców - podniesienie poziomu wód w morzach i oceanach - przesunięcie stref klimatycznych ku biegunom - zmiana zasięgu roślin uprawnych - zmiana wysokości plonów - zaburzenia równowagi w ekosystemach i wyginięcie gatunków o słabych zdolnościach adaptacyjnych 	0–3	<p>Za poprawne wyjaśnienie 1 pkt</p> <p>Za podanie konsekwencji</p> <p>4 2 pkt</p> <p>3-2 1 pkt</p>

	<p>- zwiększenie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych</p> <p>- przyspieszenie parowania wody i zmniejszenie w niektórych regionach zasobów wody pitnej</p> <p><i>Odpowiedzi muszą dotyczyć różnych kategorii, np. za odpowiedź:</i></p> <p>- wzrost temperatury powietrza na Ziemi</p> <p>- zmiana zasięgu uprawy żyta</p> <p>- zmiana zasięgu uprawy ryżu</p> <p>- zmiana zasięgu uprawy pszenicy</p> <p><i>uczeń otrzymuje 1 pkt</i></p>		
34	<p>a) W kolejności: F, P, F</p> <p>b) W kolejności: B, F, E, H</p> <p>c) kwaśne deszcze</p>	0-4	<p>Za poprawną ocenę trzech zdań 1 pkt</p> <p>Za poprawne uzupełnienie schematu 2 pkt</p> <p>Za poprawny wybór czterech określeń (w niewłaściwej kolejności) 1 pkt</p> <p>Za poprawną odpowiedź 1 pkt</p>

Uwaga: Uznajemy wszystkie poprawne merytorycznie odpowiedzi ucznia.

Łącznie uczeń może uzyskać 80 punktów. Laureatami zostają uczestnicy etapu wojewódzkiego, którzy uzyskali co najmniej 80% punktów możliwych do zdobycia, czyli 64 punkty. Finalistami zostają uczestnicy etapu wojewódzkiego, którzy uzyskali co najmniej 60% punktów możliwych do zdobycia, czyli 48 punktów.